

ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΝ ΤΟΥ Κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ;

Κατωτέρω δημοσιεύομεν ὡς ὑπεσχέθημεν — ἡμεῖς πρῶτοι, ἡμεῖς μόνοι — πιστὴν, ἀληθῆ καὶ εὐσυνείδητον ἐκθεσιν περὶ τοῦ ἐν Γουδῇ Νοσοκομείου τῶν Εὐλογιόντων, περὶ οὗ ἐγένετο τόσος θόρυβος, δι' ὃ συνέστησαν ἐπιτροπαὶ καὶ συνελέχθησαν ἔρανοι, ἐπεσκέφθη δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πρωθυπουργός, ἀπειλήσας τὸ ἔθνος διὰ πραγματικῆς ἀποπείρας αὐτοκτονίας, εὐτυχῶς ἀποτυχούσης. Τὰ αἷτια τῆς ἀποπείρας ἴσως πρέπει νὰ τ' ἀναζητήσωμεν ἐν ταῖς τύψεσι μὲ τὰς ὁποίας θὰ ἐμαστιγώσῃ τὴν συνείδησιν τοῦ ἡ τραγικῆ λύσεως τοῦ Θηβαϊκοῦ δράματος.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ **Μὴ Χάνεσαι**, καὶ τοι διὰ μαλακῆς γλώσσης ἐκτίθησι τὴν κατάστασιν τοῦ Νοσοκομείου, οὐχ ἥττον ὁμιλεῖ διὰ πραγμάτων τὰ ὅποια προσφερόμενα δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἀφίουν ὀδυνηροτάτας ἐντυπώσεις. Καὶ ἀναγκάζομεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Νοσοκομείου καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ εἶναι ἐκ τῶν ἀπελπιστικωτέρων.

Βεβαίως δὲν ἔχομεν δευτέραν ἐκδοσιν τοῦ ἀπαισίου Κανθάρου. Ἀλλὰ ἂν τις συγκρίνῃ τὴν μετὰ τὰς ἀποκαλύψεις ἐκείνας ἐκραγεῖσαν κοινωνικὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὰ παραχωρηθέντα σχετικῶς θαυριέστερα μέσα, ἡ ἀντίθεσις ἐλαττοῦται μεγάλως. Τὰ δύο Νοσοκομεία ἀνευρίσκονται ἂν ὅχι ἀδελφοί, τοῦλάχιστον πρῶτοι ἐξ ἀδελφοί.

Ὡς τώρα ἐγνωρίζομεν ὅτι οἱ σταῦλοι εἶναι διὰ τὰ ζῶα, καὶ τὰ δωμάτια διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ τὸ 1/3 τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὁ ὑπουργός τῶν Ἑσωτερικῶν, συγχέει ἀνθρώπους καὶ ζῶα, καὶ ἀφού κατεχώρισεν ἐντὸς σταύλων ἀνθρώπους δυστυχεῖς, πρέπει νὰ ἀναζητήσωμεν εἰς τὰ δωμάτια τοῦ μήπως ἔχει καταχώσει δυστυχεῖς ἴππους.

Ποῦ ἠκούσθη, τριάκοντα ἀσθενεῖς νὰ νοσηλεύονται ὑπὸ μιᾶς νοσοκόμου; Ἄν οἱ τριάκοντα αὐτοὶ ἦσαν Γράκχοι, ἡ δὲ νοσοκόμος μήτηρ τῶν Γράκχων, πάλιν ἡ περιποίησις θὰ καθυστέρει. Ὁ θεὸς θὰ γνωρίζῃ μόνον τὸ τί θὰ ὑποφέρουν οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ ἀναμεινόντες τὰς δύο αὐτὰς χεῖρας — καὶ χεῖρας ῥωμαῆς ἐπιστατρίδας — νὰ περιποιηθῶν τριάκοντα ἀσθενεῖς καὶ ὁ θεὸς εὐσπλαγχνιζόμενος θὰ τοὺς περισυνάξῃ μίαν ὥραν ὀλιγωρώτερα εἰς τὸν Παράδεισόν του.

Ποῦ ἠκούσθη τὰ ἐνδύματα τῶν εὐλογιόντων ἐπὶ τόσον καιρὸν μόνον νὰ πλύνονται, οὐχὶ δὲ νὰ καταστρέφονται διὰ τοῦ πυρός; Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ διὰ τοῦ πυρός καταστροφή νομίζετε ὅτι δὲν ἐκσφενδονίζει τοὺς μικροοργανισμοὺς τοῦ μιάσματος καθ' ὅλην τὴν πόλιν; Ἐν Εὐρώπῃ ὑπάρχουν οἱ κλίβανοι τοῦ Παστέρ.

Ποῦ ἠκούσθη τὸ φοβερώτερον, εἰς ποταμὸν ὅπου ὑδρεύονται νὰ πλύνονται τὰ ἐνδύματα τῶν εὐλογιόντων; Δὲν μᾶς ἔφθανε τὸ Κεφαλάρι, τυφίων, τώρα θὰ ἔχωμεν καὶ τὸν Ἰλισσόν, εὐλογιόντα. Ταλαίπωρε Ἰλισσέ!

Ἀφίνομεν τὸ ψύχος, τὸ σκότος, τὰ βεῦματα ἐντὸς τῶν ὁποίων τελεῖται ἡ ἀνάρρωσις, ἥτις πιστεύομεν νὰ γίνηται πολλὰκις καὶ εἰς τὸ Νεκροταφεῖον, ἀφίνομεν τὴν ἐντὸς ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ τάφου ταφὴν δύο ἢ πλείονων πτωμάτων καὶ ἐρωτῶμεν :

— Τί ἀποτελέσματα ἔφερεν ἡ τόλμη τοῦ κυρίου πρωθυπουργοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Νεκροταφεῖον; Καὶ

— Τί ἀποτελέσματα ἔφερεν αὕτη ἡ νεκρόβιος συστηθεῖσα ἐπιτροπὴ ὑπὲρ τῶν εὐλογιόντων;

Καὶ πάλιν ἐρωτῶμεν :

— Δὲν εἶναι ἀνταξία τοιαύτη κυβέρνησις τοιαύτης κοινωνίας; Δὲν εἶναι ἀνταξία τοιαύτη κοινωνία τοιαύτης κυβερνήσεως;

Καλιθέαν

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΟΥΔΗ

[ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ]

Νοσοκομείον. Ἡδὴ ἀπὸ τῆς Ῥιζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς βλέπει τις ἀντικρὺ πρὸ τῆς ἐκκλησίας Γουδῇ οἰκίαν κεχρωματισμένην διὰ χρώματος κροκωτοῦ. Εἶναι ἡ οἰκία Λεόνη — τὸ Θεραπευτήριον τῶν εὐλογιόντων ἡ τοποθεσία αὕτη εἶναι λαμπρά· τὸ δὲ οἰκῆμα ἀποτελεῖται ὅλον ἐκ τετραγώνου λίαν ἐκτεταμένου. Πρὸς τὴν δυτικὴν πλευρὰν ὑπάρχει πύλη καὶ τρία παράθυρα, πρὸς τὴν βορεινὴν ἐξ τοιαῦτα πλησίον ἀλλήλων κείμενα, καὶ μία πύλη μένουσα πάντοτε κλειστή, πρὸς δὲ τὴν ἀνατολικὴν ἑτέρα πύλη. Ὁ εἰσερχόμενος διὰ τῆς δυτικῆς πύλης ἔχει ἔμπροσθέν του τὴν μεγάλαν τετραγωνικὴν αὐλὴν, ἐν τῇ μέσῃ τῆς ὁποίας ἵπταται σκηνή, στρατιωτικὴ τὴν μορφήν. Ἐντὸς αὐτῆς διαμένει εἰς κλητὴρ ἀστυνομικός, ὡς φρουρός μετὰ τριῶν τῆς ὑπηρεσίας προσώπων, περὶ τὰ τρόφιμα ἀσχολουμένων. Εὐθὺς δὲ ἀριστερὰ προσιδὼν ἔχει τὸ δωμάτιον ὑπ' ἀριθ. 1, ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ὀκτὼ κλίναι, ὧν ἡ μὲν ἀκολουθεῖ τὴν δὲ περίξ τῶν τοίχων· καὶ ἐν τῇ κέντρῳ τοῦ δωματίου ὑπάρχει χώρος κενός· ἥτοι ἡ τοποθέτησις τῶν κλινῶν εἶναι κατὰ κυκλὸν καὶ οὐχὶ παραλλήλως· ἐκάστη κλίνη συνίσταται ἐκ δύο κλινοπόδων σιδηρῶν, μετὰ δύο ἢ τριῶν σανίδων καὶ ἐπ' αὐτῶν στρώμα ἀχύρινον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λίαν λεπτόν· ἄνωθεν τούτου σινδὼν καθαρὰ, προσκεφάλαιον ἀχύρινον, ὅμοιον τῷ στρώματι λεπτόν καὶ τελευταῖον κλινοσκέπασμα στρατιωτικόν· παραπλεύρως τῶν πλείστων κλινῶν ὑπάρχουσι τραπεζίδια ὅλως σχεδὸν κενά· ἄνωθεν δὲ καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἐκάστης τῶν κλινῶν ἀνῆρτηνται πινακίδια (πλάκες), ἐφ' ὧν σημειοῦται τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ νοσηλευομένου, τὸ τμήμα τῆς πόλεως, ἐξ οὗ ἦλθε, καὶ ἡ ἡμέρα τῆς εἰσόδου. Ἐπὶ τινων τραπεζιδίων καὶ ἐπὶ τῶν παραθύρων βλέπει τις φιαλίδια, ἄλλα μὲν πλήρη ὕδατος, ἄλλα δὲ φαρμάκων· ἡ θερμανσις τοῦ δωματίου γίνεται δι' ἀνθράκων (διὸ μαγγαλίου) καὶ ὁ φωτισμός δι' ἐλαίου (κανδύλια ἐκ ποτηρίων). Τὸ σανίδωμα καθαρώτατον, καὶ τοι ἰσόγειον· ἐπίσης ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν τοίχων καθαρὰ· ἡ δὲ στέγη ἀταβάνωτος καὶ ἐπ' αὐτῆς ὑπάρχει ταράτσα. Ἐν τῇ δωματίῳ τούτῳ διαμένουν οἱ ἀναρρωνύοντες ἄνδρες· ἀριστερόθεν τούτου ὑπάρχει τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 δωμάτιον ὁμοιότατον τῷ πρώτῳ, πλὴν τῶν νοσηλευομένων, οἵτινες εἶναι γυναῖκες βαρέως πάσχουσαι· ἐν τούτῳ ὑπάρχουσιν 8 ἐπίσης κλίναι. Ἐν δὲ τῇ παραπλεύρῳ ὑπ' ἀριθ. 3 ὑπάρχουσιν ἑννέα κλίναι καὶ διαμένουσιν αἱ εἰς ἀνάρρωσιν διατελοῦσαι γυναῖκες· παραπλεύρως καὶ ἀριστερὰ τούτου εἶναι τὸ μαγειρεῖον μεθ' ὅλης τῆς ἀποσκευῆς, ἥτοι λέβητος (χωρῶντος 14 ὀκάδας ὕδατος), πινακιδίων πηλίνων (γαβῶθων) πρὸς χρῆσιν ἐν καιρῷ συσσιτίου, κοχλιαρίων ξυλίνων περονίων κτλ. Μάγειρος δὲ εἶναι γυνὴ διαμένουσα ὡς εἰς φωλεὰν πλησίον τοῦ μαγειρείου. Ὑπερβάντες δὲ καὶ τοῦτο ὡς καὶ τὸ Νοσοκομεῖον ἀπαντῶμεν ἕτερον δωμάτιον, μείζονος χωρητικότητος, ἐν ᾧ παραλλήλως κεῖνται δεκατέσσαρες κλίναι καὶ νοσηλεύονται ἑνδεκα λίαν βαρέως πάσχοντες ἄνδρες· θερμαίνονται δὲ ὑπὸ θερμάστρας, ὃν ψυχρότερον καὶ

ἦττον φωτεινόν. Νοσοκόμος μία γυνή διὰ τὰ τρία πρῶτα δωματία καὶ ἑτέρα διὰ τὸ τέταρτον. Ἀφίοντες τὸ μέρος τοῦτο, ὅπερ ἀπετέλει κυρίως τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τῆς ὁλῆς ἐξοχικῆς οἰκίας (!) καὶ πρὸς ἀνατολὰς παραπλευρῶς τῆς ἀριστερᾶς περιβολῆς, εἰσερχόμεθα εἰς τὸ περίφημον **ἀ-
χοῦρι**! Ἀπέραντος ἑκτασίς! Εἰς τὸ ἀριστερόν τοῦτο **κέρας** εἶναι μέρος τι κεχωρισμένον διὰ παραπετάσματος ἐκ σαναίδων, κάτωθεν σανιδωμένον, καθαρὸν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἐμποδίζει νὰ μὲνῃ ἀχοῦρι, ἔτοιμον, ὅπως τοποθετηθῶσι δέκα κλῖναι καὶ νοσηλευθῶσιν ὁκτώ ασθενεῖς· καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχει θερμάστρα. Εἰς τὸ δεξιὸν δὲ κέρας ἀμέσως μὲν μικρὸν παράπηγμα, ἐνθα διανυκτερεύει ὁ ἐπιστάτης καὶ παραπλευρῶς ἕτερον μικρὸν φαρμακεῖον, φιλοκάλως διεσκευασμένον· πέραν ἔτι ἀχοῦρι τέλειον, σκοτεινόν, ἀσφῶτον ἐν μέρει, καὶ χαμαὶ διεσπαρμένα ἐνδύματα τῶν νοσηλευομένων, ἔτοιμα νὰ ὑποσῶσι τὴν διὰ τοῦ πυρὸς ἐξαερίσιν. Ἐν τῷ φαρμακείῳ ὑπάρχει ἀποθήκη ἐνδυμασιῶν διὰ τοὺς ἐλευθεροκοινωνήσαντας, τὰς ὁποίας στέλλει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἢ πρὸς περιθάλψιν τῶν εὐλογιώντων ἐπιτροπή. Τὴν ὅλην βορεινὴν ταύτην πλευρὰν διακόπτει ἡ ἄνω μνηστῆσα βορεινὴ πύλη, πέραν τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐν ἀχοῦρι δίκην δωματίου, εἰς τὸ ἀριστερόν κέρας, χώρισμα ἄρκετὰ περιποιημένον καὶ προωρισμένον διὰ νοσηλείαν ἑτέρων δεκαεὶ εἰς ἀνάρρωσιν διατελούντων, οἵτινες τὰς ἡλικίας ἡμέρας προσηλιαζόνται πρὸ αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ σανιδωτοῦ χωρίσματος ἀναρτῶνται δύο ἐκ λευκοσιδήρου ὑδροροαὶ πρὸς πλῆσιν. Ἐν τῇ ἀρχῇ δὲ τοῦ δεξιοῦ κέρατος λέβης πρὸς θερμανσιν ὕδατος, μετροῦ μεγέθους, καὶ λουτῆρ κοινὸς πρὸς γενικὸν λουτρόν. Ὁ ἐξερχόμενος τοῦ θαλάμου τούτου, ἵνα διέλθῃ τὴν ὅλην ἑκτασιν τῆς βορείου τοῦ ὅλου κτήματος πλευρᾶς κωλύεται ὑπὸ περιτειχίσματος, ὅπερ ἐκτείνεται καθ' ὅλην τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν· πρὸ τούτου ὑπάρχει

σκάφη (γούρνα) λιθόκτιστος, ἐν ᾗ ἀντλία βεβυθισμένη ἐν τῷ παρακειμένῳ φρέατι ἐκχέει ὕδωρ. Ἐν τῇ σκάφῃ ταύτῃ ἐτελεῖτο ἡ ἀπολύμανσις τῶν ἐνδυμάτων τῶν εἰς ἐλευθεροκοινωνίαν τεθέντων πρότερον, ὅτε ἐνεκα ἐλλείψεως ἐνδυμάτων **δὲν ὑφίσταντο τὴν διὰ πυρὸς ἐξαφάνισιν**, ὡς ἤδη τοῦτο γίνεται. Ὅπισθεν, καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ περιτειχίσματος τούτου, ὑπάρχει ἕτερος τετράγωνος χώρος εἰς ὃν εἰσέρχεται διὰ τῆς ἀνατολικῆς πύλης ἡ τροφοφόρος ἄμαξα καὶ ἀπάγονται οἱ νεκροὶ πρὸς τὸ νεκροταφεῖον. Ἐν τῇ νοτίῳ πλευρᾷ τοῦ χώρου τούτου, ὑπάρχει τὸ πλυντήριον, ὅπου πλύντραι δύο δινηκῶς πλύνουσι τὰ ρυπανθέντα ἐνδύματα τοῦ θεραπευτηρίου. Τὰ δὲ ὕδατα τοῦ πλυντηρίου **εἰσδύλλουσιν εἰς τὸν παραρρέοντα Ἰλισσὸν**, ἐπὶ τῆς νοτίας ὁχθῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει πηγὴ, ἐξ ἧς προμηθεύονται **τὸ πρὸς πόσιν ὕδωρ**. Ἡ δὲ πόσις περὶ τὴν ἐντευθὲν τοῦ πλυντηρίου νότιος πλευρᾷ τοῦ ὅλου οἰκήματος. Εἶναι ἐκτεταμένος σταῦλος καθαρῶτατος· ἐν τούτῳ διανυκτερεύουσι τὰ μεταγωγικά ζῶα (τῶν ἁμαξῶν) καὶ ἐπὶ περαιτέρῳ ἐναποτίθενται ἐπὶ νεκροφόρου οἱ νεκροί, ὧν ὁ ἐνταφιασμὸς τελεῖται μετὰ τέσσαρας ὥρας ἀπὸ τοῦ θανάτου. Τέλος ἡ νοτιοδυτικὴ γωνία χρησιμεύει ὡς ἀποθήκη ἀνθρώπων, ἀσβέστου κτλ.

Νεκροταφεῖον. Τοῦτο κεῖται εἰς ἀπόστασιν 150 περίπου μέτρων πρὸς ἀνατολὰς τοῦ θεραπευτηρίου, ὅπου διατηρεῖται ἀρχαίου ναοῦ (Ἀγίου Θωμᾶ!) ἐρείπιον· ἀριθμοῦνται δὲ περὶ τοὺς 45 τάφους, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς περιέχουσι **δύο** νεκρούς· ἡ ἀνάλογος ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις καὶ ἡ ἀφθονία ἐπιχωμάτων μαρτυροῦσιν ὅτι κατὰ τὸν ἐνταφιασμὸν βασιλεὺς ἐπιμελημένη φροντίς καὶ ἄκρος πρὸς τοὺς νεκρούς σεβασμὸς. Καθ' ἃ δὲ ἐβδαιώθημεν τὸ βάθος τῶν τάφων εἶναι 2 μέτρων.

Οἱ ασθενεῖς μεταφέρονται διὰ τῶν δύο γνωστῶν ἀσθε-

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 398)

ἦχος, κνίσμα ὠτός, κρούσμα ἄερος; Διατί, διατί νὰ ἦχῃ πάντοτε τὸ ἐλαφρὸν τοῦτο φύσημα, ὁ κοῦφος οὗτος νυγμός εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἰωάννου; Νυγμός; ἀλλ' ὁ νυγμός οὗτος εἶναι σπαραγμὸς διὰ τὴν καρδίαν τοῦ Ἰωάννου. Εἶναι σφαγή, εἶναι ἰὸς ἀσπίδος, εἶναι ξίφος βαθύ, αἰχμηρὸν, ἀπαίσιον· ἐμπεφυκὸς εἰς τὸ σῶμα, ἀχώριστον ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως, συν-ἐκδήμιον τοῦ βίου.

Ἔλεγε ταῦτα καθ' ἑαυτὸν, καὶ παρὰ πᾶσαν τὴν ταραχὴν ἐν ᾗ διετέλει, ἠὺχαρίσκει οὐδὲν ἦττον τὸν Θεὸν ὅτι δὲν τὰ ἔλεγε μεγαλοφῶνως. Διανοεῖτο ταῦτα ὑπουλῶς, βυθίως, βαρεθρῶδως ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς του, καὶ διὰ τοῦ στήθους του ἀνέβαιναν ἀφρώδης χολὴ φαρμακεύουσα τὸ στόμα του. Ἡρώτα ἑαυτὸν διὰ μυριοστὴν φορὰν εἰς τί ἔπταισεν αὐτός, ἵνα τιμωρῇται οὕτω σκληρῶς, καὶ διὰ μυριοστὴν φορὰν

ἀπῆντα εἰς ἑαυτὸν ὅτι. « Φαίνεται ὅτι τιμωροῦμαι δικαίως, ἀφοῦ τιμωροῦμαι· ἀλλ' ἀγνοῶ διατί ».

Ἐν τούτοις ἡ ξένη δὲν ἐδίστασεν ἐπὶ πλεόν, ἀλλὰ προὐχώρησε δύο βήματα πρὸς τοὺς δύο ἄνδρας καὶ τοῖς εἶπε.

— Γνωρίζετε λοιπὸν καὶ σεῖς τὴν μοναχὴν Ἀγάπην, τὴν ὁποῖαν ζητῶ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΙ.

Ὁ Ἰωάννης Βενδίκης οὐδὲν ἀπῆντησε πρὸς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ἥτις ἀπηυθύνετο παραδόξως μᾶλλον πρὸς αὐτόν, ἐνῶ ὤφειλε νὰ ἀπευθυνθῇ μᾶλλον πρὸς τὸν Μηνᾶν, ὃν εἶχεν ὑποδείξει ὁ πορθημεύς, ὡς ζητήσαντα περὶ τῆς μοναχῆς πληροφορίας.

Ὁ δὲ Μηνᾶς βλέπων τὴν σιωπὴν τοῦ συντρόφου του τὴν ἐμιμήθη, μὴ ἔχων τι καλλέτερον νὰ πράξῃ. Ἀλλῶς δὲ οὗτος διετέλει ἀπλῶς ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ ἀπείχε πολὺ ἀπὸ τῶν παντοδαπῶν καὶ πολυστρόφων αἰσθημάτων, ἐν οἷς ἔπλεεν ὁ Ἰω. Βενδίκης.

Ἡ ξένη ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐρώτησιν αὐτῆς.

— Γνωρίζετε, σὰς εἶπα, σεῖς οἱ δύο τὴν μοναχὴν Ἀγάπην τὴν ὁποῖαν ζητῶ;

Εἶχε δὲ τὴν δευτέραν ταύτην φορὰν ὁ λόγος τῆς ξηρὸν καὶ βαρὺν τόνον, καὶ ἦτο ὡς διαταγή.

νοφόρων ἀμαξῶν, οἱ δὲ ἰαθέντες ἀπέρχονται πεζῇ, ἀφοῦ ὑποβληθῶσιν εἰς 2—10 γενικά λουτρά καὶ ἐνδυθῶσιν ὅλως καινούργῃ ἐνδυμασίᾳ.

Τρόφιμα. Ταῦτα προμηθεύονται ἐκ τῆς ἀγορᾶς τῇ φροντίδι τοῦ ἱατροῦ καὶ δύο πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν ὑπηρετῶν. Χορηγεῖται δὲ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς γάλα τῆς Ἐλβετίας, ζωμός, κρέας βραστόν ἢ ὀπτόν, ἄρτος, ὡς καὶ οἶνος, ἐξ ὧν εἶναι λίαν εὐχαριστιμένοι πάντες.

Φάρμακα. Ταῦτα λαμβάνονται ἐκ τοῦ φαρμακείου Σκλέπα. Ἐκτελούνται δὲ αἱ συνταγαὶ παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ θεραπευτηρίου συμμορφουμένου πρὸς τὸ συνταγολόγιον τοῦ ἱατροῦ.

Προσωπικόν. Εἰς ἱατρός, εἷς ἐπιστάτης, ἀρχινοσοκόμος καὶ φαρμακευτεστής, τρεῖς νοσοκόμοι ἄνδρες (οὓς δὲν εἶδομεν, πλὴν ἐνός ἀσθενούντος καὶ αὐτοῦ), δύο ὑπηρεταὶ ἐπὶ τῶν ὀνίων καὶ δύο νεκροθάπται. Ἐπὶ δὲ δύο λίαν φιλόκαλοι γυναικες νοσοκόμοι, δύο πλύντριαι, μία μάγειρος, καὶ τέλος εἷς παράσιτος καθαριστὴς τῆς αὐλῆς, ἥτις πράγματι λάμπει (ὁ Καραβίδας). — ἀποτελοῦσι τὸ προσωπικόν, νοσηλευόμενοι δὲ ἐν ὅλῳ ἐξδομήκοντα καὶ τρεῖς.

Παρατηρήσεις. Ἡ ἀνωτέρω περιγραφή εἶναι ἡ μόνη ἀκριβὴς καὶ ἀληθὴς κατάστασις τοῦ ἐν Γουδῇ θεραπευτηρίου τῶν εὐλογιώντων. Ἐπομένως ὅταν ἀφῇ τὴν τοποθεσίαν τοῦ θεραπευτηρίου, τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν αὐτοῦ, ἥτοι τὴν καθαριότητα τῶν ὀνίων καὶ τῶν λοιπῶν κοινῶν μερῶν, τῆς αὐλῆς δηλ. καὶ τῶν εἰσοδῶν, οὐδὲν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν· ἐπίσης ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάταξιν τῶν κλινῶν, καίτοι ὑπάρχει συμῦνως τις αὐτῶν. Περὶ φωτισμοῦ, θερμάνσεως, τροφῆς καὶ θεραπείας οὐδὲν ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον περὶ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν νεκρῶν.

Ἐπάρχει ἐν τούτοις ἀνάγκη ὅπως χορηγηθῶσι πρῶτον

στρώματα καὶ προσκεφάλαια παχύτερα ἢ διπλᾶ τοιαῦτα· διότι ὡς ἔχουσιν ἤδη ταῦτα πτωχὰ ὄντα καὶ ἄλλὰ συντελοῦσιν εἰς τὸν σχηματισμὸν ἐξελκώσεων καὶ γαγγραιῶν, αἵτινες εἰσὶ λίαν συχναὶ εἰς τοὺς νοσηλευμένους, δεύτερον κλινοσκεπάσματα πλεότερα· διότι τὰ ὑπάρχοντα καὶ ἀνεπαρκῆ εἰσὶ καὶ πολλὰ ἔχουσι ῥυπανθῆ ἐν μέρει· τρίτον σανδάλια καὶ πτυελοδοχεῖα· τέταρτον πλείονες λέβητες καὶ λουτήρες, διότι ὁ ὑπάρχων εἶναι ἀνεπαρκής· πέμπτον ἐνδύματα διὰ τοὺς τεθησομένους εἰς ἐλευθεροκοινωνίαν· ἕκτον τὰ ὕδατα τοῦ πλυντηρίου νὰ μὴ χύνωνται εἰς τὸν παραρρέοντα Ἰλισσὸν ἢ κρεῖττον νὰ μετακομισθῇ τὸ πλυντήριον πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐν παραπήγματι ἰδιαιτέρῳ· καὶ ἔβδομον τὸ προσωπικόν νὰ αὐξηθῇ καὶ κυρίως νὰ προστεθῇ καὶ ἕτερος ἱατρός βοηθὸς τοῦ νῦν κ. Ἡλία Σίσυφου.

Ὁ κ. Σίσυφος, εἷς ἐκ τῶν ἐπιμελεστέρων νέων ἱατρῶν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἀπεδείχθη ἤδη δραστηριώτατος καὶ λίαν φιλόπονος. Κατὰ μέγα μέρος ἡ καλὴ κατάστασις τοῦ θεραπευτηρίου Γουδῇ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται· δέον δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀνταμείψῃ αὐτὸν αὐξάνουσα, ὡς ἄλλοτε τὸ «Μὴ Χάνεσαι» εἶπε, τὸν μισθὸν εἰς 400 δραχμὰς· ἀλλ' ὅσον δ' ἄποτε καὶ ἐὰν ἐργάζεται ὁ κ. Σίσυφος, εἶναι λίαν δύσκολον μόνος νὰ ἐπιβλέπῃ τὰ πάντα, νὰ ἐπισκέπτηται δηλ. τὰς ἡμέρας τοὺς ἀσθενεῖς, νὰ συντάττῃ καὶ νὰ ἐκτελῇ ἐν μέρει τὰς συνταγὰς, νὰ παρίσταται εἰς τὴν προμήθειαν τῶν τροφίμων, τὴν διανομὴν τοῦ συστειτοῦ καὶ τῶν φαρμάκων, νὰ ἐκτελῇ ἐγχειρήσεις καὶ νὰ παρίσταται εἰς τὴν κηδεῖαν καὶ ταφὴν τῶν νεκρῶν. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀνάγκη βοηθοῦ ἱατροῦ, καθ' ὅσον μάλιστα παρίσταται ἀνάγκη ὅπως εἷς ἱατρός διανοκτερεῦν ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ χάριν τῶν πολλῶν βαρύνων πασχόντων. Ἐκ τῆς ἐλλείψεως βοηθοῦ ἱατροῦ συμβαίνει καθ' ἡμᾶς ἀνωμαλίαι τινες περὶ τὴν ὑπηρεσίαν. Ἡμεῖς ἐν ἔχομεν παράδειγμα νὰ ἀναφέρωμεν πρὸς

Ὁ Ἰωάννης Βενδίκης ἤρχισε νὰ παροξύνηται.

— Διατί ἡ ἐρώτησις αὕτη, κυρία; τῇ εἶπε.

— Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τί σὰς συνδέει μετὰ τὴν γυναῖκα ταύτην, εἶπεν ἡ ξένη μετριάσασα τὴν τραχύτητα τοῦ λόγου. Καὶ ὅμως καὶ νῦν ἔτι εἶχεν ὁ λόγος αὐτῆς πολὺ τὸ ἐπιτακτικόν.

— Ἀλλὰ με ποῖον δικαίωμα, κυρία; ἐπανελάβεν ὁ Ἰω. Βενδίκης.

— Διότι οὕτω θέλω, εἶπεν ἡ ξένη.

Καὶ ἔστρεψεν ὀπισθέντης γοργὸν βλέμμα πρὸς τὴν θύραν. Τότε δὲ μόνον ὁ Ἰωάννης Βενδίκης, ἀκολουθήσας τὸ βλέμμα τοῦτο, παρατήρησεν ὅτι ἐφ' ἐκατέρων τῶν παραστάδων τῆς θύρας ἴσταντο ἄνθρωποι ἄγνωστοι, ξενίζοντες τὴν μορφήν, οἵτινες οὐδὲν τὸ νησιωτικὸν εἶχον· ὁμοιάζον δὲ μετὰ Βενετούς. Πάντες οὗτοι ἐφόρου μικροῦς μανδύας καὶ ἦσαν περὶ τοὺς δέκα.

Ἄλλ' ἡ ἀνακάλυψις αὕτη οὐδαμῶς ἐπτόησε τὸν Ἰωάννην.

— Ὑπάγωμεν, Μηνᾶ· εἶπε πρὸς τὸν σύντροφόν του.

Καὶ ἐχώρησαν πρὸς τὴν θύραν.

Ἀλλὰ μόλις προσέβησαν δύο ἢ τρία βήματα καὶ ἡ γυνή, κροτήσασα μαστιγὰ τινα, ἦν τέως ἐκράτει συνεσπειρωμένην ἐν τῇ χειρὶ, ἐκράζε πρὸς τοὺς Βενετούς τοὺς ἱσταμένους ἐξω τῆς θύρας.

— Ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας! Συλλάβετε τοὺς ἀνθρώπους τούτους.

— Ποίας Δημοκρατίας; τῆς Δημοκρατίας τῶν ληστῶν; εἶπεν ὁ Ἰωάννης Βενδίκης, ἀντιληφθεὶς ἀμέσως λίαν φωτεινῶς τὴν θέσιν του.

Καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ζώνην του, καὶ ἀνέσπασε τὸ ἐγχειρίδιον.

Ὁ Μηνᾶς ἔπραξε τὸ αὐτό.

Οἱ Βενετοὶ ἐξέβαλον τὰς μαχαίρας, ἃς εἶχον κεκρυμμένας ὑπὸ τοὺς μανδύας των, διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὴν διαταγὴν τῆς γυναικὸς ἐκείνης.

Ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Μηνᾶς ἔλαβον θέσιν ἀμύννης καὶ ὑπεχώρησαν βήματά τινα εἰς τὰ ὀπίσω, ὅπως ἀσφαλίσωσι τὰ νῶτα.

Οἱ ἐξ ἡ ἑπτὰ ἀλυσίς, οἵτινες εἶχον καταφάγει πάντα τὰ ὄστρεα, καὶ πίνει ποτήριά τινα οἶνου, ἠγέρθησαν, ἤνοιξαν τὰ στόματα, ἔτειναν τὰ ὦτα καὶ οὐδὲν ἐννόουν.

Ὁ δὲ κάπηλος ἐτάνυσε τὰς σιαγῶνας, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἔβλεπεν, ἔβλεπεν. Ἦρχισε νὰ φοβῆται πολὺ. Ἐκρέμασε τὰ ὦτα, καὶ ἠγνόει τί νὰ εἶπῃ καὶ τί νὰ σκεφθῇ.

Εἰς τὴν θύραν εἶχον συσσωρευθῇ δειλαί τινες κεφαλαὶ νησιωτῶν, διότι θόρυβος ὅπως οὐδὲν εἶχε γέινει, καὶ ἐθεώρουν τὰ συμβαίνοντα.

Τὰς λέξεις: «Ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας, συλλάβετε τοὺς», εἶχεν εἶπει ἡ Βενετὴ ἐν τῇ γλώσσῃ της.

Ὁ δὲ Ἰωάννης εἶχεν εἶπει «τῆς Δημοκρατίας τῶν ληστῶν», ἑλληνιστί. Ὅθεν οἱ μὲν ἄνδρες δὲν ἐνόησαν τὴν λέξιν ταύ-

ὑποστήριζιν τῶν ἰσχυρισμῶν μας, τὸ ἐξῆς : κατὰ τὴν εἰς Γουδῆ ἐπίσκεψίν μας ἐπληροφορήθημεν ὅτι ὁ παράσιτος καθαριστὴς τῆς αὐλῆς Καραβιδᾶς εἶναι καὶ ὑδραγωγεὺς· ἐν τούτοις εἶδομεν γέροντα πεντηκοντούτη ἀσθενῆ σφόδρα κλονούμενον ἐπὶ τῶν ἰσχνῶν ποδῶν του νὰ ἀνέρχεται ἐκ τῆς κλίτης τοῦ ποταμοῦ, παρ' οὗ προμηθεύονται τὸ ὕδωρ, κρατῶν φιάλην πλήρη ὕδατος· ὁ γέρον μὴ δυνάμενος νὰ προχωρήσῃ ἐκάθησε χαμαὶ, κακὴν ἐντύπωσιν προξενήσας εἰς τοὺς συνοδοιπόρους ἡμῶν.

Τῶν νοσοκόμων γυναικῶν ὁ ἀριθμὸς νὰ αὐξηθῇ ἀπὸ δύο, αἵτινες ἤδη ὑπάρχουσι πράγματι, εἰς ἑξ, ὅκτω καὶ δέκα ἀκόμη· διότι ἀμφότεραι αἱ ἤδη ὑπηρετοῦσαι, καὶ τοὶ εἰσι φιλόκαλοι, φιλεύσπλαγχοι καὶ λίαν περιποιητικοί, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τεσσάρων δωματίων, ἐν οἷς νοσηλεύονται περίπου τεσσαράκοντα ἀσθενεῖς· ἡ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 4 δωματίῳ π. γ. νοσοκόμος ὑπηρετοῦσα ἑνδεκα τὰς βαρυτάτας τῆς νόσου μορφᾶς πάσχοντας, καὶ τοὺς πλειότερους κινδυνεύοντας, δεόν νὰ ᾖ ὑπεράνθρωπος, νυχθημερόν μένουσα αὔπνο· ὅπερ ἀδύνατον. Εἰς τίνα πρῶτον νὰ δώσῃ φάρμακα, ἢ τροφὴν ἢ ὕδωρ, ἢ τίνα νὰ σκεπάσῃ, νὰ πλύνῃ, νὰ βοηθῇ εἰς τὰς λοιπὰς ἀνάγκας, μόνη, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ νυκτός. Ὑπάρχουσιν νοσοκόμοι νυκτοσκοποὶ; ἀγνοοῦμεν. Εἰς τὸ εἰρημένον δωματίον ἀπαιτοῦνται τοῦλάχιστον δύο ἀγρυπνοὶ νοσοκόμοι νύκτα καὶ ἡμέραν, ἵνα ὅχι μόνον ἐπιτελῶσιν τὰ τῆς καθαριότητος ἔργα, ἀλλὰ κυρίως νὰ χορηγῶσι κυρίως καὶ εὐχερῶς τὴν περίπλοκον καὶ πολυειδῆ νοσοκομιακὴν περίθαλψιν καὶ περιποίησιν.

Σημειώσεις. Προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» μετέβημεν εἰς τὸ ἐν Γουδῇ θεραπευτήριον τῶν εὐλογιώντων, σγόντες τὸ θάρος νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ὅλα τὰ ἐπικινδύνα μέρη, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν μεθ' ὅλης τῆς λεπτομερείας τὰ πάντα.

τὴν ἄλλ' ἡ Βενετὴ, ἥτις εἶχεν ἔμφυτον τάσιν εἰς τὸ νὰ θερμαίνηται καὶ νὰ λυσσᾷ εὐκόλως πρὸς πᾶσαν ἀντίστασιν, τοῖς μεθρημένους αὐτήν.

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὑβρίζει τὴν πατρίδα μας! ἔκραξε. συλλάβέτέ τους καὶ φέρετέ τους εἰς τὸ πλοῖόν μου.

— Ποῖον πλοῖόν σας; ἐφίθυσεν ὁ Ἰωάννης. Ἐν τούτοις οἱ Βενετοὶ εἶχον ἐπιτεθῇ μὲ τὰ ξίφη καὶ μὲ τὰ ἐγχειρίδια, οἱ δὲ δύο φίλοι ἡμῶν οὐκ ἔλεοντες.

— Μὴ πόλεμον, μὴ πόλεμον! ἔκραζεν εἰρωνικῶς ἡ Βενετὴ παραδοθῆτε, ἀνδρεῖοι Γραικοί, παραδοθῆτε.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν παρόντων νησιωτῶν ἐτόλμα νὰ ἐπέμβῃ, νὰ προασπίσῃ ἢ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀμυνομένους. Ἄλλ' ἐθεώρουν χάσκοντες καὶ ἀποροῦντες τὴν ἀνισον ταύτην πάλιν.

Ὁ δὲ κάπηλος ἐβλασφήμει τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐφαντάσθη ν' ἀποτείνῃ πρὸς τοὺς δύο παροδικούς του ξένους τὰς φιλοφρονήσεις ἐκεῖνας, δι' ὧν ἠνάγκασέ πως αὐτοὺς νὰ φιλοτιμηθῶσιν ὅπως γευματίωσι παρ' αὐτῷ. Ἐβλεπε τὰς φιάλας, τὰ ποτήρια, τὰ τρύβλια, τὰς χύτρας, τοὺς πίθους, καὶ ἔκλαιε καὶ ἐθρήνηε πάντα ταῦτα προκαταβολικῶς.

Ἀκούσαντες οἱ Βενετοὶ ὅτι ὁ ἕτερος τῶν ξένων εἶχεν ὑβρίσει τὴν πατρίδα των, εἶχον ἐνισχύσει τὴν ἔφοδον, καὶ ἦτο ἀπίστευτος ἡ καρτερία μεθ' ἧς ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Μηνᾶς ἀντίχον εἰς τὴν ἀμυναν. Αἱ χεῖρές των ἐπαλλον τὰ ἐγχειρίδια μηχανικῶς, σπασμωδικῶς, ἀκαμάτως. Τὰ πρόσωπα αὐτῶν καθιδρα, ἐναγωνίως ἀσθμαίνοντες, πλῆττοντες, πλῆττόμενοι, κατχαμαγμένοι. Ὡμοιάζον μὲ δαίμονας μάλλον ἢ μὲ ἀνθρώ-

ἀπῆλθον ὅμως φέροντες τὸν φόβον μήπως ἐμολύνθημεν καὶ ἤδη ἀνακείμενον τὴν 12 ἡμέραν, χρονικὸν διάστημα μεθ' ἀναφαίνεται ἡ νόσος, ὅπως βεβαιωθῶμεν ὅτι ἀπῆλλάγημεν καὶ ὅτι τὸ θάρος μας δὲν θὰ μεταβληθῇ εἰς μετάνοιαν· ἀπῆλθον μὲ τύψιν τοῦ συνειδότος ἡμῶν, μὴ ἐγείναμεν φορεῖς τοῦ μολύσματος καὶ μάλιστα εἰς προσφιλεῖς ἡμῖν ὑπάρξεις· ἀπῆλθον τέλος φέροντες ἰσοθίως τὴν ἀποτρόπαιον εἰκόνα τῶν βαρέως πασχόντων ὑπὸ εὐλογίας, οἵτινες ἐκτάδην κείμενοι δυσανασχετοῦσιν, ἔχοντες τὸ πρόσωπον παραμεμορφωμένον, ἐξοιδημένον, μαῦρον, ρυπαρόν, τοὺς ὀφθαλμοὺς κλεισμένους, τυφλοὺς, τὰ βλέφαρα συγκεκολλημένα, τοὺς ῥῶθυνας πεφραγμένους, τὰ χεῖλη κατὰξηρα καὶ τὴν γλῶσσαν στεγνὴν καὶ διψαλέαν, δυσπνοοῦντες, ἄλλοι βήχοντες, πυρέσσοντες καὶ ἀήμπούοντες, τὸ σῶμα ἕτεροι ἔχοντες ἐξηλωμένον καὶ γαγγραινωμένον, ἕτεροι τέλος παραληροῦντες καὶ ἄλλοι ψυχωροαγοῦντες. Διὰ τί; Διότι **δὲν ἐμβολιάσθησαν.**

Ἄν συντελέσῃ νὰ κάμψῃ ἡ ζοφερά αὕτη εἰκὼν τοὺς ἀδυσωπῆτους ἀκόμη κατὰ τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἢ τὴν ἀδράνειαν τῶν ἀρμοδίων, αὕτη θὰ εἶναι ἡ μόνη ἱκανοποίησις τῶν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς ὀδυνηρῶν ἐντυπώσεών μου.

Περίεργος.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Αἱ συστημέναι ἐπιστολαὶ ὑπῆρξαν πάντοτε ὁ ἀπηγορευμένος καρπὸς τῶν ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων. Ἐκαστὴ ἐπ' αὐτῶν κοκκινόβουλλα παρουσιάζετο εἰς τὴν θερμὴν αὐτῶν φαντασίαν καὶ ὡς ἐν ἀπηγορευμένον μῆλον. Καὶ ὅλοι ἐν νοοῦν ἀπὸ τὸ μῆλον αὐτὸ νὰ φάγωσιν. Εἶναι κατὰ τὸ μᾶλ-

πινα ὄντα. Ὁ μὲν Ἰωάννης ἐσκέπτετο ὅτι ἦτο εὐτυχὴς, ἀν' ἀκτῶρθου τοῦλάχιστον ν' ἀποθάνῃ ἐντίμως κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην. Ὁ δὲ Μηνᾶς, οὗ τὸ νεανικὸν θάρος καὶ ἡ ἐλπίς ἦσαν πολλῷ ἀχμαΐατερα, ἐπόθει νὰ σώσῃ τὸν σύντροφόν του σωζόμενος καὶ αὐτὸς, καὶ εἶχε βεβαίως πεποιθήσιν ὅτι ἤθελεν ἐπιτύχει τούτου.

Ἄλλ' εἰς τὸν Ἰωάννην ἐπῆλθε τελευταία τις ἰδέα, ἣν ἀπέκρουσε κατ' ἀρχὰς ὡς ἀνεφάρμοστον, ἀλλ' ἠναγκάσθη ν' ἀποδεχθῇ μηδεμίαν ἄλλην βλέπων διέξοδον ἢ τὴν εἰρκτὴν καὶ τὰ δεσμὰ, τὰ βαρέα καὶ ἐσκωριασμένα δεσμὰ τῆς Βενετίας. Διότι δὲν εἶχε τοῦλάχιστον τὸν θάνατον βέβαιον, ἀλλ' ἦτο πιθανώτερον ὅτι ἐμελλε νὰ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του.

— Ἀδελφοί, ἔλεγεν ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς νησιώτας διὰ τοῦ λόγου, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν προσηλωμένοι πρὸς τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ καὶ ἡ χεὶρ του δὲν ἔπαυε νὰ σείῃ τὴν μάχαιραν, ἀδελφοί, ἡκούσατε τί εἶπεν ἡ γυνὴ αὕτη; Εἶπεν ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας! καὶ σεῖς εἰσθε αὐτόνομοι.

Οἱ νησιῶται, ἀκούσαντες τὴν ἐπικλήσιν ταύτην, ἤρχισαν πῶς νὰ συγκινῶνται. Ἄλλως δέ, πρῶτην φορὰν ἤκουον ὅτι εἶναι αὐτόνομοι, λέξιν ἧς τὴν ἔννοιαν ἠγνόουν μὲν, ἐκολλακύνοντο ὅμως ἐξ αὐτῆς, ὑποπτεύοντες ὅτι ἀγαθὸν τι ἐσήμαινεν.

— Εἰσθε αὐτόνομοι! Καὶ ἔρχονται νὰ μᾶς συλλάβωσιν ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου ἐδάφους σας, ἐπανελάβεν ἡ ἀσθμαίνουσα φωνὴ τοῦ Ἰωάννου, ἡμᾶς, πατριώτας καὶ δημοτῆτας σας, ἔρχονται